

در «سوره احقاف»، پس از اشاره به عظمت قرآن و به توحید، نبوت و معاد که اعتقاد به آن‌ها پایه و اساس ایمان را تشکیل می‌دهد، به ترسیم ساختار دو خانواده که یکی فرزندی صالح و درستکار دارد و دیگری فرزندی تندخو و نافرمان، پرداخته شده است.

در یک خانواده، فرزندی به پاس ایثار مادر از دوران بارداری، شیرخوارگی تا دوران بلوغ و کمال، از خداوند درخواست می‌کند که بتواند شکر نعمتی را که خداوند بر او از این طریق ارزانی داشته است، به‌جا آورد. به شکرانه این نعمت‌ها، عمل شایسته‌ای را که موجب رضایت خداوند باشد، انجام دهد. همچنین خداوند نسل بعد از او را نیز شایسته گرداند تا از تسلیم‌شدگان درگاه او باشند.

در آیه ۱۶ این سوره می‌خوانیم: «... و آدمی را به نیکوکاری به پدر و مادرش سفارش کردیم. به‌ویژه مادرش، [زیرا] او را به دشواری بار برداشت و به دشواری بنهاد و از بار برداشتن و از شیر گرفتن او سی ماه شد تا که به نیروی جوانی رسید و به چهل سالگی گفت: پروردگارا بر دلم افکن [الهام کن] و توفیق ده تا آن نعمت تو را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشتی، سپاس گزارم و کاری نیکو و شایسته کنم که بپسندی و [گوید بار خدایا] فرزندانم را صالح گردان. من به درگاه تو بازگشته‌ام و از مسلمانانم.»

در آیه دیگر، فرزندی نسبت به والدین خود ناسپاس و تندخو است. در جواب دلسوزی و ترحم آن‌ها که از روی خیرخواهی و عاقبت‌اندیشی، او را به حقانیت وعده الهی و تحقق قیامت برای رسیدگی به اعمال متذکر می‌شوند، اما با بی‌خیالی و غفلت سخنان آن‌ها را افسانه می‌شمارد: ... و آنکه به پدر و مادرش آن‌گاه که او را به ایمان به آخرت می‌خواندند، گفت: اف بر شما! آیا به من وعده می‌دهید که از [گور] بیرون آورده شوم و حال آنکه پیش از من مردمان بسیار بگذشتند [کسی باز نیامده است]؟! و پدر و مادرش خدا را به فریادرسی می‌طلبند (و می‌گویند): وای بر تو! ایمان بیاور، همانا وعده خدا [روز رستاخیر] حق است و او گوید: این‌ها جز افسانه پیشینیان هیچ نیست. (آیه ۱۷)

این دو مثال، دوگانگی حالت انسان را در برابر خانواده نشان می‌دهد و زیرا هرکس ناگزیر در یک خانواده زندگی می‌کند یا حتی اگر تنها زندگی است. او با مراجعه به وجدان آگاه خود می‌تواند قضاوت کند که کدامین است تا این روابط را به ارتباط خود با پروردگارش تعمیم دهد.

کاملاً محسوس و ملموس است. کند، شاهد خانواده‌های دیگری روش در ارتباط با والدین بهتر

دو فرزند، دو خانواده در سوره احقاف

زهرة ربانی
دبیر دینی و قرآن

منبع
قرآن کریم
سوره احقاف آیات ۱۷ و ۱۶

تصویر گره‌نریم‌حسن‌نژاد